

EN MENINGSFULL FRITID PÅ FRITIDS!

Agnes och Ellen är två av de drygt 750 barn som går på ett kommunalt fritidshem. Agnes Träff och Ellen Löf är hellre på fritids än går hem efter skolan. Här träffar man kompisar, lär sig massor med saker och får hjälp av vuxna när det behövs.

En plats för lärande, utveckling och omsorg. En miljö som präglas av tillit, trygghet, samspel och relationer. En naturlig förlängning av skoldagen där tillvaron styrs mer av situation och känsla, än av ämneslära. På Söderköpings fritidshem råder lekfulla regler men målsättningen att alltid erbjuda eleverna en meningsfull fritid tas på största allvar.

Skratt, bus, pyssel och spring i otaliga ben. Stämningen på Björkhaga fritidshem, avdelning Tornet, är god, glad och inbjudande. Agnes och Ellen 8 år, ropar att de absolut inte vill gå hem och att pärlplattan måste hinna bli färdig innan dagen är slut. På Björkhagas fritids går cirka 220 av de drygt 750 barn mellan 6 och 12 år som är inskrivna på något av Söderköpings kommunala fritidshem.

INTEGRATION MELLAN OMSORG OCH LÄRANDE

Det är inte alltför länge sedan fritidshemmet mest var en plats för barn att leka på mellan skola och hemgång. Verksamheten var inte särskilt reglerad och kanske handlade vistelsen på fritids förr mer om skolbarnomsorg än om medveten pedagogik. Utvecklingen har minst sagt gått framåt och läget ser annorlunda ut idag. Fritidshemmet är numera en

tydligt integrerad del av skolväsendet och regleras av Skollagen och läroplan LGR 11.

Lisa Geite, fritidspedagog på Björkhaga fritidshem i Söderköping är stolt över den målmedvetna blandning mellan lärande och omsorg dagens fritidshem erbjuder sina elever.

-Jag har jobbat på fritidshem i över 30 år och på nära håll följt hur verksamheten fått en tydligare pedagogisk inriktning, som en mer integrerad del av skolväsendet. Vi har inte på något sätt släppt det lekfulla, det är jätteviktigt att barnen får leka och ha kul, men vi försöker att ha en röd tråd genom både lek och undervisning. Leken är idag en medveten strategi och ett redskap för oss pedagoger, inte minst för att se till att ingen hamnar utanför, förklarar Lisa.

” - Vi har som mål att stimulera barnens nyfikenhet och lust, berättar Lisa.

Lise Geite, fritidspedagog på Björkhaga fritidshem.

Utflykter, dramatik eller högläsning - det kan hända mycket under en dag på fritids.

Samspelet mellan föräldrar, barn och pedagoger är viktigt för både stora och små, menar Malin Löf, Ellen Löf och Lisa Geite.

Läs mer om våra fritidshem på www.soderkoping.se/fritidshem

SITUATIONSSTYRT OCH UPPLEVELSEBASERAT

Barnen tänker nog inte så mycket på det, men de undervisas faktiskt i hög grad även under timmarna på fritids. Den största skillnaden från skolan är kanske att man jobbar med situationsstyrd undervisning och upplevelsebaserad inläring. Lisa berättar att det alltid finns ett syfte och en tanke med aktiviteterna och hur viktigt det är att fånga stunden och skapa kunskap i ögonblicket.

-Vi har som mål att stimulera till ökad nyfikenhet och lust. Vi är flexibla i vårt arbetssätt och förhåller oss till hur gruppen ser ut för dagen, hur många barn som är här och om något särskilt inträffar. Vi är ju inte styrda till ett visst antal timmar inom ett visst ämne som i skolan, utan kan anpassa mycket efter barnens önskemål och intressen. Det kan vara utflykter, dramatik eller högläsning, allt är okej så länge barnen är delaktiga och lär sig något, säger Lisa.

TRYGGT OCH INKLUDERANDE

Det är mycket vanligt att låg- och mellanstadiebarn har en plats på fritids idag och Lisa berättar att det är fler som är inskrivna på svenska fritidshem än på gymnasiet. Det säger en del om hur många verksamheten påverkar och hur viktigt det är att

använda tiden på fritids på smarta och berikande sätt. I uppdraget ligger att barnen hela tiden ska utvecklas och bli mer självständiga. Lisa förklarar hur man jobbar mycket med trygghetsfrågor, med konflikthantering och gruppdynamik. Pedagogerna gör allt för att verkligen se varje elev som en unik individ, barnens relationer följs upp med hjälp av så kallade sociogram och till och med rasterna planeras.

-Idag är det liten risk att någon lämnas utanför eller blir helt ensam. Sociogrammen visar om någon inte ännu hittat sin plats i gruppen och vi ser rasterna som viktiga tillfällen för oss pedagoger att vara med och delvis styra leken för att inkludera alla som vill vara med, berättar Lisa.

VÄRDEFULL OCH UPPSKATTAD FRITIDSTID

Fritidshemmets position har stärkts över tid, uppdraget har förtydligats och verksamheten ligger idag betydligt närmare skolan. Det är inte bara barnen som påverkas av utvecklingen, också föräldrar uppskattar i högre grad den värdefulla tiden på fritids, menar Lisa.

Malin Löf, mamma till Ellen, bekräftar Lisas åsikt. Hon är mer än tacksam över det genomtänkta

arbete som präglar fritidshemmet idag. Malin säger att hon ofta tänker på hur mycket Ellen lär sig på fritids och hur varierade aktiviteter som erbjuds. Skogsutflykter och utevistelser varvas med lugnare teman inomhus och hon är aldrig orolig över att Ellen inte skulle trivas. Malin märker en tydlig skillnad på den stimulans hennes barn får idag, jämfört med den hon fick när hon själv gick som elev på fritids för drygt 30 år sedan.

-Jag är djupt imponerad över det engagemang personalen visat båda mina barn på fritids. Eleverna får verkligen ut något av att vara här. På min tid tror jag mest att det handlade om fri lek och vi hade inte något samspel med skolan. Idag hänger allt ihop, undervisning och pedagoger följs åt under dagarna. Fritids är toppen. Personalen borde ha medalj, ler Malin.

